

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunnon liitteeksi:

PeVL:n lausunnossa (PeVL 101/2022 vp) ehdotettujen muutoksien toteuttamiseen liittyviä pykäläluonnoksia

1 §

Rekisterinpitäjä ja rekisterin tarkoitus

Oikeusrekisterikeskus on yleiseen käyttöön tarkoitetun sidonnaisuus- ja sivutoimirekisterin rekisterinpitäjä. Rekisteröinnillä toteutetaan tuomareiden sidonnaisuuksien ja sivutoimien, tuomioistuinten asiantuntijajäsenten ja käräjäoikeuden lautamiesten sidonnaisuuksien sekä tuomioistuinten esittelijöiden sivutoimien julkisuutta.

Sidonnaisuuksilla tarkoitetaan valtion virkamieslain (750/1994) 8 a §:n 1 momentissa säädettyjä seikkoja ja sivutoimilla mainitun lain 18 §:n 4 momentissa tarkoitettuja toimia.

Lisäksi rekisteröinnillä toteutetaan sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan, tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan (*muutoksenhakulautakunnat*) jäsenten sidonnaisuuksien julkisuutta. Mitä tässä laissa säädetään muutoksenhakulautakunnasta, sovelletaan myös liikenne- ja potilasvahinkolautakuntaan.

2 §

Ilmoitusvelvollisuus

Velvollisia ilmoittamaan tietoja rekisteriin ovat:

- 1) tuomari, tuomioistuimen asiantuntijajäsen ja käräjäoikeuden lautamies, joka on velvollinen antamaan tuomioistuinlain (673/2016) 11 luvun 12 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuusilmoituksen;
- 2) tuomioistuin, joka on myöntänyt tuomioistuinlain 9 luvun 5 §:ssä tarkoitetun sivutoimiluvan;
- 3) tuomari ja tuomioistuimen esittelijä, jolle on maksettu tuomioistuinlain 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettua sivutoimituloa;
- 4) muutoksenhakulautakunnan jäsen, joka on velvollinen antamaan valtion virkamieslain (750/1994) 8 a §:n 1 momentissa tarkoitetun sidonnaisuusilmoituksen.

Tuomarin, tuomioistuimen asiantuntijajäsenen, käräjäoikeuden lautamiehen ja muutoksenhakulautakunnan jäsenen on ilmoitettava valtion virkamieslain (750/1994) 8 a §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot sekä tämän lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Tuomarin on lisäksi ilmoitettava tuomioistuinlain 9 luvun 7 §:ssä tarkoitetut sivutoimesta saatua tuloa koskevat tiedot. Tuomioistuimen esittelijän on ilmoitettava tuomioistuinlain 9 luvun 7 §:ssä tarkoitetut tiedot sivutoimen ja sidonnaisuuden alkamista ja päättymistä koskevia tietoja lukuun ottamatta. Sivutoimiluvan myöntäneen tuomioistuimen on ilmoitettava myöntämänsä sivutoimiluvan alkamispäivä, sivutoimiluvan kohde sekä sivutoimen päättyessä sen päättämispäivä.

Tiedot ilmoitetaan Oikeusrekisterikeskukselle. Muutoksenhakulautakunnan jäsen ilmoittaa tiedot kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriölle. Tiedot voidaan ilmoittaa merkitsemällä ne sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteriin.

3 §

Rekisteriin merkittävät tiedot

Rekisteriin merkitään tiedot tuomarin, tuomioistuimen asiantuntijajäsenen, käräjäoikeuden lautamiehen ja muutoksenhakulautakunnan jäsenen sidonnaisuuksista sekä tuomarille ja tuomioistuimen esittelijälle myönnettyistä sivutoimiluvista ja sivutoimista saaduista tuloista.

Rekisteriin merkitään asianomaisen henkilön nimi, virka- tai tehtävänimike, tiedot siitä tuomioistuimesta tai muutoksenhakulautakunnasta, jossa hän työskentelee, sekä sivutoimen ja muun kuin taloudellisen sidonnaisuuden alkamis- ja päättymispäivä. Rekisteriin voidaan rekisteröidyn yksilöimiseksi merkitä myös henkilötunnus.

4 §

Rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen

~~Jokaisella on oikeus saada tieto sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteriin merkityistä tiedoista siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä tai 2 momentista ei muuta johdu. Henkilötietojen luovuttamiseen sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään.~~

~~Rekisteröidyn henkilötunnus voidaan rekisteröidyn yksilöimiseksi luovuttaa ainoastaan niille tahoille, joilla 3 momentin mukaan on oikeus saada rekisteröityä koskevia tietoja salassapitosäännösten estämättä. Tietoa rekisteröidyn luottamus- tai hallintotehtävästä tai muusta tehtävästä asunto-osakeyhtiölaissa (1599/2009) tarkoitetun asunto-osakeyhtiön tai keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön hallintoelimestä, asumisoikeusasunnoista annetussa laissa (393/2021) tarkoitetun asumisoikeusyhteisön hallintoelimestä, varhaiskasvatuslaissa (540/2018) tarkoitettuun varhaiskasvatukseen liittyvässä toiminnassa tai perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun esi- tai perusopetukseen liittyvässä toiminnassa voidaan sidonnaisuuksien selvittämiseksi ja valvomiseksi luovuttaa ainoastaan niille tahoille, joilla 3 momentin mukaan on oikeus saada rekisteröityä koskevia tietoja salassapitosäännösten estämättä.~~

Nimittävällä viranomaisella ja, jos tämä on tasavallan presidentti tai valtioneuvosto, oikeusministeriöllä sekä tuomioistuimen päällikkötuomarilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada rekisteristä sidonnaisuuksien selvittämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset valtion virkamieslain 8 a §:n 4 momentissa tarkoitetut tiedot sekä ilmoitusvelvollisen ilmoittamat muut tiedot. Muutoksenhakulautakuntien jäsenten osalta kuitenkin nimittävällä viranomaisella, sosiaali- ja terveysministeriöllä sekä sillä muutoksenhakulautakunnalla, jonka jäsentä tieto koskee, on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada rekisteristä sidonnaisuuksien selvittämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset mainitussa lainkohdassa tarkoitetut tiedot sekä ilmoitusvelvollisen ilmoittamat muut tiedot. Tuomioistuimen päällikkötuomarilla

on lisäksi oikeus saada rekisteristä salassapitosäännösten estämättä sivutoimien selvittämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset mainitun lain 18 §:n 5 momentissa tarkoitetut tiedot.

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteristä voidaan luovuttaa jäljennöksiä sekä tietoja yleisen tietoverkon kautta. Yleisen tietoverkon kautta ei kuitenkaan luovuteta tietoa rekisteröidyn luottamus- tai hallintotehtävästä tai muusta tehtävästä asunto-osakeyhtiölaissa (1599/2009) tarkoitetun asunto-osakeyhtiön tai keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön hallintoelimessä, asumisoikeusasunnoista annetussa laissa (393/2021) tarkoitetun asumisoikeusyhteisön hallintoelimessä, varhaiskasvatuslaissa (540/2018) tarkoitettuun varhaiskasvatukseen liittyvässä toiminnassa tai perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun esi- tai perusopetukseen liittyvässä toiminnassa. Yleisen tietoverkon kautta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena henkilön nimeä.